

EURÓPAI PARLAMENT

2004

2009

Plenárisülés-dokumentum

A6-0144/2009

16.3.2009

AJÁNLÁS

az egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről Elefántcsontpart közötti átmeneti gazdasági partnerségi megállapodás megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról
(5535/2009 – COM(2008)0439 – C6-0064/2009 – 2008/0136(AVC))

Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság

Előadó: Erika Mann

A vélemény előadója (*):
Johan Van Hecke, Fejlesztési Bizottság

(*): Társbizottság – az eljárási szabályzat 47. cikke

Eljárások jelölései

- * Konzultációs eljárás
leadott szavazatok többsége
- **I. Együtműködési eljárás (első olvasat)
leadott szavazatok többsége
- II. Együtműködési eljárás (második olvasat)
leadott szavazatok többsége a közös álláspont jóváhagyásához; a Parlament összes képviselőjének többsége a közös álláspont elutasításához vagy módosításához
- *** Hozzájárulási eljárás
a Parlament összes képviselőjének többsége, kivéve az EK-Szerződés 105., 107., 161. és 300., valamint az EU-Szerződés 7. cikke alá tartozó esetekben
- ***I. Együtdöntési eljárás (első olvasat)
leadott szavazatok többsége
- II. Együtdöntési eljárás (második olvasat)
leadott szavazatok többsége a közös álláspont jóváhagyásához; a Parlament összes képviselőjének többsége a közös álláspont elutasításához vagy módosításához
- III. Együtdöntési eljárás (harmadik olvasat)
leadott szavazatok többsége az együttes szövegtervezet jóváhagyásához

(Az eljárás típusa a Bizottság által javasolt jogalaptól függ.)

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE	5
INDOKOLÁS	6
VÉLEMÉNY A FEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	8
ELJÁRÁS	12

(*) Társbizottság – az eljárási szabályzat 47. cikke

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE

**az egyrészlől az Európai Közösség és tagállamai, másrészlől Elefántcsontpart közötti átmeneti gazdasági partnerségi megállapodás megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról
(5535/2009 – COM(2008)0439 – C6-0064/2008 – 2008/0136(AVC))**

(Hozzájárulási eljárás)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi határozatról szóló javaslatra (COM(2008)0439),
 - tekintettel az egyrészlől az Európai Közösség és tagállamai, másrészlől Elefántcsontpart közötti átmeneti gazdasági partnerségi megállapodásra(5535/2009),
 - tekintettel az EK-Szerződés 133. és 181. cikke értelmében és 300. cikke (3) bekezdésének második albekezdésével összefüggésben a Tanács által benyújtott, hozzájárulásra irányuló kérelemre (C6-0064/2009),
 - tekintettel eljárási szabályzata 75. cikkére és 83. cikke (7) bekezdésére,
 - tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság ajánlására és a Fejlesztési Bizottság véleményére (A6-0144/2009),
1. hozzájárul a megállapodás megkötéséhez;
 2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok, illetve Elefántcsontpart kormányainak és parlamentjeinek.

INDOKOLÁS

Elefántcsontpart átmeneti gazdasági partnerségi megállapodást kötött az EU-val 2007 decemberében. A megállapodásnak az volt a célja, hogy megakadályozza az EU-ba szánt export megszűnését, miután ugyanazon hónap végén lejártak a Cotonoui Megállapodás kereskedelmi rendelkezései. A jelenlegi átmeneti megállapodás elsősorban csak árucikkekre vonatkozik, mindazonáltal kiterjed olyan egyéb kérdésekre is, mint a) a vámrendszer és kereskedelmi könnyítések, b) a kereskedelem technikai akadályai és c) az egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedések területén folytatott együttműködés és bizonyos kötelezettségvállalások. A 36. cikk megerősíti a WTO keretében fennálló jogokat és kötelezettségeket; ezen kívül megerősíti a Nemzetközi Növényvédelmi Egyezmény (IPPC), a CODEX Alimentarius (az Élelmiszerkönyv) és a Nemzetközi Állatjárványügyi Hivatal (OIE) szerinti jogokat és kötelezettségeket. Az egyezmény eredményeképpen Elefántcsontpart továbbra is megőrzi az EU piacához való preferenciális hozzáférését.

Az átmeneti gazdasági partnerségi megállapodás átmeneti megoldás addig, amíg folyamatban vannak a teljes nyugat-afrikai régiót felölelő, végleges gazdasági partnerségi megállapodásra irányuló tárgyalások. A végleges gazdasági partnerségi megállapodás a jelenlegi átmeneti megállapodások helyébe fog lépni. A végeleges, az egész nyugat-afrikai régiót (Benin, Burkina Faso, Bissau-Guinea, Elefántcsontpart, Gambia, Ghána, Guinea, Libéria, Mali, Mauritánia, Niger, Nigéria, Sierra Leone, Szenegál, Togo és a Zöld-foki-szigetek) felölelő gazdasági partnerségi megállapodásra irányuló tárgyalások folyamatban vannak. Az EU és Nyugat-Afrika célja e tárgyalások során egy olyan regionális szintű megállapodás létrehozása, amely támogatja a fejlődést és elősegíti a regionális integrációt.

Mivel a Zöld-foki-szigetek és Nigéria kivételével a nyugat-afrikai régió országait a legkevésbé fejlett országok alkotják, ezeknek vámmentes hozzáférésük van az EU-hoz az „Everything But the Arms” (EBA, Fegyveren kívül mindent) rendszer értelmében, amíg a végleges gazdasági partnerségi megállapodásra irányuló tárgyalások tovább folytatódnak.

2008. január 1. óta az Elefántcsontpartról érkező valamennyi import vám- és kvótamentesen lép be az EU-ba (a 2010-ig a rizsre és 2015-ig a cukorra vonatkozó átmeneti időszaktól eltekintve), ami jelentős eredmény a korábbi cotonoui kereskedelmi rendszerhez képest.

Cserébe Elefántcsontpart az elkövetkező 15 évben liberalizálni fogja az EU-ból érkező importok 81%-át (ami a tarifák 89%-át teszi ki) az ipari gépek (szivattyúk, generátorok, turbinák stb.), bizonyos járművek (hajók, repülőgépek, gépjárművek) és bizonyos vegyi anyagok területén. Ezek mind olyan, az elefántcsontparti iparágak által használt termékek, amelyeket helyi szinten nem állítanak elő, és ezáltal csökkenteni fogják a helyi vállalkozások ráfordítási költségeit.

Elefántcsontpart bizonyos érzékeny mezőgazdasági piacok és iparágak védelmének biztosítása, de egyszersmind az adóbevételek fenntartása érdekében is számos mezőgazdasági terméket és nem mezőgazdasági feldolgozott terméket kizárt a liberalizációból. A szóban forgó termékek a következők: a csirke és más húsok, a paradicsom, a hagyma, a cukor, a dohány, a sör, a használt ruha, a cement, a maláta, a gázolaj és a gépkocsik.

A viták rendezésére létezik egy, a megállapodás hatékony végrehajtását segítő részletes vitarendezési mechanizmus, és amint megszületik az egész régióval a teljes gazdasági partnerségi megállapodásra irányuló tárgyalásokban, a jelenlegi átmeneti gazdasági partnerségi megállapodáshoz csatolják a származási szabályok új, javított változatát. Mindaddig Elefántcsontpart az általános gazdasági partnerségi megállapodásban foglalt származási szabályok (1528/2007/EK tanácsi rendelet) nyújtotta előnyökkel élhet. A szellemi tulajdon tekintetében az előadó örömmel látja, hogy bizonyos mértékig a hagyományos tudás is bekerül a végleges egyezmény keretébe.

A 20. cikk (élelmiszer-biztonság) lehetővé teszi a 25. cikkel (kétoldalú garanciális intézkedések), a 12. cikkel (az elefántcsontparti termékekre vonatkozó vámszabályok) és a 13. cikkel (az Európai Közösségből származó termékekre vonatkozó vámszabályok) történő együttműködést annak érdekében, hogy megfelelő intézkedéseket lehessen hozni arra az esetre, ha az élelmiszerek rendelkezésre állása vagy elérhetősége, illetve azok biztonsága nem garantált. Az előadó szeretné, ha a végleges megállapodás további kötelezettségvállalásokat tartalmazna a biodiverzitás védelmére és a FLEGT-mechanizmusra vonatkozóan.

Az átmeneti megállapodás preambuluma megerősíti az Cotonoui Megállapodásban tett, az emberi jogokra, a demokratikus elvekre, a jó kormányzásra és a jogállamiságra vonatkozó kötelezettségvállalásokat. Az előadó szeretné, ha a végeleges gazdasági partnerségi megállapodás további világos kötelezettségvállalásokat tartalmazna ezekben a témákban.

Különböző, az átmeneti gazdasági partnerségi együttműködési megállapodást kísérő, fejlesztési együttműködési rendelkezések határozzák meg a prioritást élvező fejlesztési együttműködési cselekvési területeket. A preambulumban utal a nemzetközi szintű megállapodás eredményeként létrejött fejlesztési célokra és az ENSZ millenniumi fejlesztési céljaira. Az előadó emlékeztet a kereskedelmet célzó támogatásra vonatkozó uniós stratégia 2007 keretében a kereskedelemmel kapcsolatos összes uniós támogatásnak 2010-ig évi 2 milliárd euróra történő növelésére (1 milliárd EUR a Közösségtől, 1 milliárd EUR a tagállamoktól) tett kötelezettségvállalásokra; a Parlament a finanszírozásra vonatkozóan további számszerűsített és időhöz kötött kötelezettségvállalásokat szeretne, amelyek biztosítják Elefántcsontpart változásokhoz történő alkalmazkodóképességét.

Végül megállapítja, hogy amennyiben a Parlament nem járul hozzá egy nemzetközi megállapodás megkötéséhez, a Tanács vagy a Bizottság köteles tájékoztatni a partnerországokat arról, hogy a Közösség nem kívánja megkötni a megállapodást. Ez a megállapodás átmeneti alkalmazásának leállítását eredményezi. A szerződések jogáról szóló Bécsi Egyezmény 25. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „amennyiben a szerződés máshogyan nem rendelkezik, vagy a tárgyalásokban részt vevő államok másképpen meg nem egyeznek, egy szerződés vagy egy szerződés részének egy államra vonatkozó ideiglenes alkalmazását leállítják, ha ez az állam értesíti a többi államot, melyek közt a szerződést ideiglenes alkalmazzák, hogy nem kíván a szerződés részese lenni.”

Amikor a Tanács átmeneti alkalmazásról határoz, egyúttal politikai felelősséget vállal egy olyan megállapodás ideiglenes alkalmazásáért, amelyről tudja, hogy azt a Parlament egy későbbi szakaszban elutasíthatja, és hogy ennek következtében az ideiglenes alkalmazást esetleg majd le kell állítani, anélkül, hogy a megállapodás hatályba lépne.

10.3.2009

VÉLEMÉNY A FEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság részére

az egyrészt az Európai Közösség és tagállamai, másrészt Elefántcsontpart közötti átmeneti gazdasági partnerségi megállapodás megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról
(5535/2009 - COM(2008)0439 – C6-0064/2008 – 2008/0136(AVC))

A vélemény előadója: Johan Van Hecke

(*) Társbizottsági eljárás – az eljárási szabályzat 47. cikke

AVC

RÖVID INDOKOLÁS

2000-ben az AKCS és az EU megállapodott abban, hogy az AKCS-ból érkező behozatalok tekintetében az EU által megadott kereskedelmi preferenciák meglévő rendszerét új, a WTO-szabályokkal összeegyeztethető kereskedelmi szabályokkal váltja fel. Az új, ún. gazdasági partnerségi megállapodásokra (GPM-ek) irányuló tárgyalások 2002-ben kezdődtek meg. Mivel a meglévő kereskedelmi szabályokra kiterjedő WTO-mentesség 2008 januárjában lejár, az új szabályokra vonatkozó határidőt 2007. december 31-ben állapították meg. Erre az EU és az AKCS-országok között létrejött Cotonou-i Partnerségi Megállapodás 37. cikke vonatkozik.

Mivel a GPM célja az AKCS-országokbeli regionális integrációs folyamatok kiépítése és megerősítése, valamint közöttük a kereskedelmi akadályok fokozatos felszámolása (36. cikk), hat AKCS-régiót hoztak létre a GPM-tárgyalások céljából. Kezdetben a GPM-tárgyalások regionális szinten folytak. Az EU-nak azonban nem sikerült 2007 végére megkötnie a GPM-et a nyugat-afrikai regionális csoportbeli 16 országgal. Az Európai Bizottság a Cotonou-i Megállapodás kereskedelmi rendelkezéseinek lejártát követően az EU-ba irányuló exportok megszakadásának megelőzése érdekében a határidő lejárta előtt kétoldalú megközelítést parafált az Elefántcsontparti Köztársasággal.

Az Elefántcsontparti Köztársasággal kötött ideiglenes megállapodás aláírásának célja az volt,

hogy megmaradjon a preferenciális hozzáférés az EU piacaihoz a legfőbb exportok – többek között a kakaó, a banán és más mezőgazdasági termékek – számára. Ideiglenes megoldásnak szánták addig, amíg zajlanak a nyugat-afrikai régióval az átfogó GPM megkötésére irányuló tárgyalások. A szomszédos Ghánával egy csaknem azonos átmeneti megállapodásról tárgyaltak.

2008. november végén az Elefántcsontparti Köztársaság aláírta az ideiglenes GPM-et, amelynek révén az Elefántcsontparti Köztársaság lett az első afrikai ország, amelyik gazdasági partnerségi megállapodást írt alá az Európai Unióval. A WTO az elkövetkező hónapokban át fogja vizsgálni ezt az ideiglenes GPM-et.

A 2008 novemberében aláírt átmeneti megállapodás előírja, hogy az Elefántcsontparti Köztársaságtól érkező valamennyi import vám- és kvótamentesen lép be az EU-ba. Átmeneti időszakokat vezettek be a rizsre 2010-ig, a cukorra pedig 2015-ig. A következő 15 év során viszont az Elefántcsontparti Köztársaság liberalizálni fogja az EU-ból érkező importok 81%-át (ami a tarifák 89%-át teszi ki). A liberalizált uniós importok között főként ipari gépek (szivattyúk, generátorok, turbinák), bizonyos járművek (hajók, repülőgépek) és bizonyos vegyi anyagok szerepelnek. Ezek mind az elefántcsontparti iparágak által használt termékek, amelyeket helyi szinten nem állítanak elő. Az e termékekre kivetett behozatali vámok megszüntetése csökkenteni fogja a helyi vállalkozások ráfordítási költségeit.

Az ideiglenes GPM az Elefántcsontparti Köztársaság kérése szerint, bizonyos érzékeny mezőgazdasági piacok és iparágak védelmének biztosítása, de egyszerre mind az adóbevételek fenntartása érdekében is számos mezőgazdasági terméket és nem mezőgazdasági feldolgozott terméket kizár a liberalizációból. Kizárták a csirkét és más húsokat, a paradicsomot, a hagymát, a cukrot, a dohányt, a sört, a használt ruhát, a cementet, a malátát, a gázolajat és az autókat.

Az ideiglenes GPM-en belül az ideiglenes GPM zökkenőmentes végrehajtása érdekében néhány sürgősségi fejlesztési együttműködési területet határoztak meg. A meghatározott főbb területek a következők: a termelési ágazat kapacitásának megerősítése és javítása, együttműködés az adókiigazításban, a vállalászási környezet javítása és a megállapodásokban szereplő kereskedelmi szabályok végrehajtása.

Az ideiglenes GPM-ben szintén szerepel a technikai kérdésekben, valamint egészségügyi és növény-egészségügyi intézkedésekben nyújtott európai segítség, annak érdekében, hogy segítsenek a nyugat-afrikai exportőröknek megfelelni az uniós behozatali normáknak.

Az előadó véleménye szerint ez a kezdeti megállapodás csak ideiglenes megoldás, és azt így is kell értelmezni. Megerősíti, hogy e kezdeti megállapodás végső célkitűzése az, hogy további időt biztosítson a nyugat-afrikai regionális csoporttal egy teljes körű regionális GPM-re vonatkozóan folytatott tárgyaláshoz. Reméli, hogy az e teljes körű regionális GPM-re irányuló tárgyalások a kölcsönös tisztelet jegyében zajlanak majd, és figyelembe veszik az AKCS-országok által felvetett aggályokat.

Mindeközben mivel a nyugat-afrikai régió többi része nagyjából-egészében legkevésbé fejlett országokból áll, ezeknek vámmentes hozzáférésük van az EU-hoz az „Everything But the Arms” (EBA, Fegyveren kívül mindent) rendszer értelmében. A kivételek: a Zöld-foki-

szigetek és Nigéria. A Zöld-foki-szigetek további 3 évig részesül az EBA-rendszer nyújtotta előnyökből, Nigéria pedig a rendes uniós általános preferenciarendszer kedvezményezettje.

Ahogy azt Mohamed Ibn Chambas elnök az ECOWAS miniszteri tanács 61. rendes ülészakán Burkina Fasóban mondta, Nyugat-Afrikában elengedhetetlen a regionális integrációs folyamat megszilárdítása, nem utolsósorban a globális pénzügyi válság ismeretében. A nyugat-afrikai régió igyekszik 2009 elején véglegesíteni az áruk tekintetében adott közös piaci hozzáférésre vonatkozó ajánlatát.

Az EU Nyugat-Afrika regionális fejlődése és gazdasági integrációja melletti elkötelezettségének kulcsa a GPM, és ez az ECOWAS tagállamai számára eddig nyújtott közel 600 millió EUR értékű pénzügyi kötelezettségvállalás formájában nyilvánult meg. Az összeg nem kevesebb mint 70%-át a regionális integráció elmélyítésére, valamint a GPM versenyképességének javítására szánják, 20% pedig a felelősségteljes kormányzás és a regionális stabilitás megszilárdítására szolgál.

Amikor majd a teljes GPM-et aláírják és azt pénzügyi támogatás is kíséri a kereskedelmi kapacitás kiépítése érdekében, az előadó véleménye szerint ez a GPM jelentős pozitív hatással lesz a nyugat-afrikai régióra. A fejlődő országokban a jólét, valamint a regionális integráció elősegítésének elismert eszköze a kereskedelem előtti globális akadályok felszámolása.

Végül pedig az előadó hangsúlyozza, hogy a Bizottság és az Európai Unió Tanácsa több alkalommal kijelentette, hogy a végrehajtás és a fejlődésre gyakorolt hatások nyomán követésére és felülvizsgálatára irányuló mechanizmusok a GPM kulcsfontosságú részét fogják képezni.

Következtetés

A Fejlesztési Bizottság felkéri a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy javasolja azt, hogy a Parlament adja hozzájárulását abban az esetben, ha az Elefántcsontparti Köztársaság ratifikálja az Európai Közösség és az Elefántcsontparti Köztársaság között létrejött, átmeneti gazdasági partnerségi megállapodást.

ELJÁRÁS

Cím	Az EK és Elefántcsontpart között létrejött átmeneti gazdasági partnerségi megállapodás
Hivatkozás:	05535/2009 – C6-0064/2009 – COM(2008)0439 – 2008/0136(AVC)
Az EP hozzájárulása kérésének dátuma	17.2.2009
Illetékes bizottság	INTA
Véleményt nyilvánított A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	DEVE 19.2.2009
Társbizottság(ok) - a plenáris ülésen való bejelentés dátuma	19.2.2009
A vélemény előadója A kijelölés dátuma	Johan Van Hecke 15.7.2008
Elfogadás dátuma	9.3.2009
A zárószavazás eredménye	+: 12 -: 8 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Margrete Auken, Thijs Berman, Thierry Cornillet, Nirj Deva, Beniamino Donnici, Alain Hutchinson, Romana Jordan Cizelj, Madeleine Jouye de Grandmaison, Maria Martens, José Ribeiro e Castro, Frithjof Schmidt, Jürgen Schröder, Feleknas Uca, Johan Van Hecke
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	John Bowis, Martin Kastler, Manolis Mavrommatis, Gabriele Zimmer
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (178. cikk (2) bekezdés)	Catherine Boursier, Ignasi Guardans Cambó

ELJÁRÁS

Cím	Átmeneti gazdasági partnerségi megállapodás az EK és Elefántcsontpart között	
Hivatkozások	05535/2009 – C6-0064/2009 – COM(2008)0439 – 2008/0136(AVC)	
Az EP hozzájárulása kérésének dátuma	17.2.2009	
Illetékes bizottság A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	INTA 19.2.2009	
Véleménynyilvánításra felkért bizottság(ok) A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	DEVE 19.2.2009	
Társbizottság(ok) A plenáris ülésen való bejelentés dátuma	DEVE 19.2.2009	
Előadó(k) A kijelölés dátuma	Erika Mann 9.9.2008	
Vizsgálat a bizottságban	5.11.2008	24.2.2009
Az elfogadás dátuma	16.3.2009	
A zárószavazás eredménye	+: 12 –: 4 0: 1	
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Kader Arif, Ignasi Guardans Cambó, Jacky Hénin, Syed Kamall, Caroline Lucas, Erika Mann, Helmuth Markov, David Martin, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Tokia Saïfi, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Corien Wortmann-Kool	
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Vasco Graça Moura, Eugenijus Maldeikis	
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (178. cikk (2) bekezdés)	Philip Bushill-Matthews, Manolis Mavrommatis	
Benyújtás dátuma	18.3.2009	